

In hoeverre is de ambitie van het klimaatakkoord nu al vervuld?

Notitie van WindAlarm

1. ACHTERGROND Klimaatakkoord

In het klimaatakkoord is afgesproken dat op land 35 TWh hernieuwbare elektriciteit opgewekt dient te worden uit zon en wind¹

	49% basispakket	55%
Wind op zee	49 TWh	120 TWh
Hernieuwbaar op land (> 15 kW)	35 TWh	
Overige hernieuwbare opties (incl. CO ₂ vrij regelbaar vermogen) ⁸²	PM	
Totaal	84 TWh	

Daarnaast wordt er 49 TWh op zee opgewekt. Dit komt samen tot de 84TWh, benodigd om de doelstelling van 49% CO₂ reductie te halen.

Inmiddels is/wordt de doelstelling verhoogd van 49% naar 55%.

Hier is in het klimaatakkoord reeds in voorzien. Hierover staan de volgende afspraken met betrekking tot Wind-op-land: (pag 181/182)

Indien er de komende jaren wordt besloten tot een verhoging van de productie van hernieuwbare elektriciteit omdat er meer elektrificatie in andere sectoren plaatsvindt, of indien het kabinet besluit tot ophoging van de nationale ambitie naar 55% CO₂-reductie in 2030, gelden de volgende randvoorwaarden:

- a. Besluitvorming over extra Wind op Zee en Hernieuwbaar op Land is in 2021 benodigd met het oog op tijdige realisatie hiervan voor 2030.

(...)

- d. Partijen zijn bereid om het gesprek aan te gaan over een eventuele verhoging van de ambities voor Hernieuwbaar op Land, onder de voorwaarden dat allereerst wordt gekeken naar de mogelijkheden voor Wind op Zee en kleinschalig zon. Inspanningen van decentrale overheden die leiden tot meer dan 7 TWh kleinschalig zon (zoals lokale stimuleringsregelingen) tellen daarbij mee voor deze opgave.

Het klimaatakkoord stelt dus dat indien de initiële 35 TWh op land is gerealiseerd en ondertussen de doelstelling wordt verhoogd, er in deze periode besluitvorming dient plaats te vinden en er allereerst gekeken dient te worden naar zee. **Vaststellen RESsen en RES 1.0**
Tevens zijn in den lande alle RES-regio's bezig met het vaststellen van de RESsen om te komen tot het behalen van de doelstelling van de 35 TWh.

---

¹<https://www.klimaatakkoord.nl/binaries/klimaatakkoord/documenten/publicaties/2019/06/28/klimaatakkoord/klimaatakkoord.pdf> pagina 158

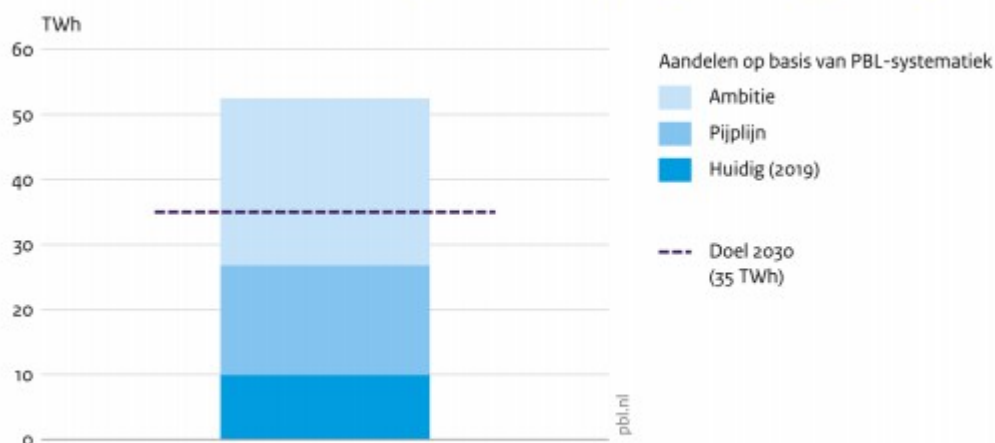
2. STAND VAN ZAKEN

Op 1 februari heeft het PBL een analyse van de concept-RES'sen gedaan om in beeld te krijgen in hoeverre de 35 TWh gehaald zal worden². Hiervoor is de systematiek duidelijk vastgelegd³.

De grafiek in de samenvatting op pagina 5 laat de stand van zaken zien:

Figuur 1

Productie hernieuwbare elektriciteit op basis van concept-Regionale Energie Strategieën

Bron: CBS, RVO.nl, concept-RES'en; bewerking PBL

Betekenis van de categorieën:

Huidig: Productie uit bestaande installaties

Pijplijn: Projecten die mogelijk op korte termijn worden gerealiseerd

Ambitie: Plannen die nog grotendeels concreet moeten worden gemaakt

De pijplijn wordt gebaseerd op de toekenning van de SDE subsidies (waarbij er al vanuit wordt gegaan dat een gedeelte van deze projecten, met name zon, alsnog *niet* door zal gaan, met name door inpassingsproblemen in het netwerk). Het betreft hier dus de meest conservatieve inschatting van uiteindelijke realisatie van de pijplijn.

De blokken 'huidig' en meest conservatieve berekening van de 'pijplijn' opgeteld geven dus de stand van zaken met betrekking tot de realisatie van het doel. Doordat de systematiek hiervoor duidelijk is vastgelegd, is dit een getal dat objectief kan worden vastgesteld.

In dit PBL rapport is de realisatie **26,8 TWh**. Dit is nog niet de doelstelling van 35 TWh.

Op basis van deze gegevens zoeken gemeenten en provincies binnen de RES regio's onder andere naar meer plekken om windturbines te plaatsen.

²https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2021-monitor-concept-res-eeen-analyse-van-de-concept-regionale-energie-strategieen_4297.pdf en <https://www.pbl.nl/publicaties/monitor-concept-res>

³https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-systematiek-monitor-res-hoofdpijnen-van-de-monitoringsystematiek-voor-de-regionale-energie-strategieen_3178.pdf en <https://www.pbl.nl/publicaties/systematiek-monitor-res>

3. STAND VAN ZAKEN OP BASIS VAN ACTUELE GEGEVENS

Het PBL heeft in deze berekening alleen de data t/m **2019** meegenomen. Bij het uitkomen van het rapport in 2021 loopt het dus een jaar achter op de actualiteit!

In 2020 zijn er nog twee SDE subsidierondes geweest, waarbij er nog aan zeer veel projecten vergunningen zijn verleend (en er dus veel projecten gerealiseerd zullen gaan worden).

De eerste ronde SDE subsidierondes is al gepubliceerd op de website van het RVO. De tweede ronde kan elk moment gepubliceerd worden.

Het rapport van het PBL is dus niet actueel en overheden baseren hun beleid op verouderde data.

Als wij, als Windalarm, met deze gegevens de berekeningen opnieuw doen (wat iedereen kan doen, de systematiek is immers duidelijk beschreven⁴), zien we dat er in de eerste ronde nog voor 7,54 TWh kan worden toegevoegd aan de 26,8 TWh. Na de eerste SDE ronde is de realisatie al 34,34 TWh van de 35 TWh doelstelling. Op basis van de beschikbare budgetten van de tweede SDE ronde van 2020 is het meer dan aannemelijk dat de laatste 0,66 TWh in deze ronde aan de pijplijn kan worden toegevoegd.

Zie voor alle berekeningen en gedetailleerde onderbouwing: <https://windalarm.org/wind-op-land-moratorium>

Deze berekeningen hebben we ook ter controle voorgelegd aan het ministerie van EZK en lector Energietransitie aan de Hanzehogeschool Martien Visser, die begin februari ook al een berekening maakte waarbij hij concludeerde dat nieuwe locaties voor zon- en windparken niet nodig zijn.^{5 6}

Onze conclusie: De doelstelling van 35 TWh is gehaald! Onze berekeningen worden door Martien Visser onderschreven. Ze zijn solide.

Echter, we zien dat de overheid zich blijft baseren op het PBL rapport met niet-actuele data.

---

4 Op pagina 163, vierde lees-stip van het klimaatakkoord: "Om de ambitie te realiseren is het uitgangspunt dat in 2025 de projecten die optellen tot minimaal 35 TWh een SDE+-subsidie aangevraagd hebben." Zie: <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2019/06/28/klimaatakkoord/klimaatakkoord.pdf>

5 'Nieuwe locaties voor zon- en windparken zijn overbodig om klimaatdoel te halen', artikel financieel dagblad: <https://fd.nl/ondernemen/1373198/nieuwe-locaties-voor-zon-en-windparken-zijn-overbodig-om-klimaatdoel-te-halen-mie1caxvzUvo>

6 Voor een radiointerview met Martien Visser: <https://soundcloud.com/studio-energie/s28-martien-visser-over-doorrekening-ressen-doel-2030-nu-al-bijna-gehaald> op 7:15 de uitspraak dat de doelen zijn gehaald.

4. PROBLEEM

In het klimaatakkoord staat heel duidelijk dat er bij realisatie van het doel eerst besluitvorming plaats dient te vinden en dat er dan eerst naar extra invulling op zee gekeken dient te worden.

(In lijn met brief van demissionair minister Van 't Wout van 28 april jl. over de extra opgave op zee).

De rijksoverheid weet niet dat zij op dit moment een beslissing moet nemen over de wijze waarop de verhoogde doelstelling moet worden ingevuld. Plaatselijke bestuurders en de RES-organisatie wachten deze besluitvorming niet af (niemand zegt hen dat er een beslismoment is waarop gewacht moet worden), en denderen voort. Hierdoor zullen op meer plekken gezondheidsrisico's door megawindturbines ontstaan en meer unieke natuur worden vernietigd.

De overheid moet haar beleid baseren op actuele data en zich houden aan de afspraken in het klimaatakkoord. Door de huidige wijze van “overprogrammering” verliest met het draagvlak voor de energietransitie en wordt het beeld van een onbetrouwbare overheid versterkt.

In een nieuw regeerakkoord zal worden uitgewerkt hoe de extra ambitie van de E.U. ten opzichte van het klimaatakkoord zal worden gerealiseerd. Gezien de verkiezingsprogramma's van bijna alle politieke partijen zal daarbij Wind op Zee de dominante keuze worden.⁷

5. VOORSTEL

Wij zouden graag zien dat de overheid de stand van zaken opnieuw berekent om te concluderen dat de 35 TWh doelstelling is gehaald. Om dit te bereiken lijken ons vragen door de Tweede Kamer om per direct de analyse van de stand van zaken uit te voeren op basis van de meest actuele gegevens de meest voor de hand liggende weg. Op die manier is het duidelijk of de doelstelling is behaald, en kan er, in lijn met het klimaatakkoord, besproken worden hoe de verhoogde doelstelling dient te worden ingevuld. In de bijlage een suggestie voor deze vragen.

6. TEN SLOTTE

Uiteraard ben ik beschikbaar voor nader overleg,

Met vriendelijke groet,

Joost de Groot, namens Windalarm

06-14691184

j.degroot@windalarm.org

---

⁷ Verkiezingsprogramma's 2021 zie:

<https://netvouz.com/koks/folder/4971429858541720776/pers+en+wetenschap+VERKIEZINGSPROGRAMMAS>

BIJLAGE 1: VOORSTEL VRAGEN

Op basis van eerder ervaringen met beantwoording van vragen hierover, merken wij dat er vaak om conclusies heen geschreven wordt, waardoor de antwoorden onvoldoende duidelijkheid scheppen over het al dan niet behalen van de doelstelling.

Ons inziens is het dan ook belangrijk om de vragen zo concreet en specifiek mogelijk te stellen.

1. In de PBL rapportage 'monitor concept RES' van 1 februari dit jaar⁸ staat op pagina 5 in figuur 1 een figuur met daarin o.a. de blokken 'huidig' en 'pijplijn'. Klopt het dat in de berekeningen om te komen tot de waarden voor deze blokken de SDE subsidietoekenningen van de subsidierondes van 2020 niet zijn meegenomen in de 'pijplijn'? Zo nee, graag motiveren wat precies wel en niet is meegenomen.
2. Indien deze waarden voor 'huidig' en 'pijplijn' volgens exact dezelfde methode berekend worden, maar nu inclusief de niet meegenomen subsidies uit vraag 1, hoe hoog is dan het totaal? Graag beantwoording inclusief berekening en onderbouwing.
3. Bij het indienen van deze vragen heeft RVO de tweede ronde SDE subsidies van 2020 (wellicht) nog niet gepubliceerd, omdat de subsidies voor *alle* individuele projecten nog niet zijn toegekend. Indien deze niet zijn meegenomen in de berekening bij vraag 2, kunnen er op basis van wat er inmiddels *wel* is toegekend wel degelijk een hoeveelheid TWh worden toegevoegd aan de 'pijplijn'. Zal de waarde van 'huidig' vermeerderd met 'pijplijn', berekend volgens dezelfde methode, met de subsidies die in deze tweede ronde van 2020 reeds zijn toegekend, boven de 35TWh uitkomen? Indien 'nee' graag beargumenteren waarom niet.

---

⁸https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2021-monitor-concept-res-een-analyse-van-de-concept-regionale-energie-strategieen_4297.pdf